

# MAGYAR NÉPLAP

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI KATHOLIKUS HETILAP.

MEGJELENIK MINDEN SZOMBATON 16 OLDAL TERJEDELEMMEL.

**Előfizetési ára :**  
 a magyar birodalomban és Ausztriában :  
 Egész évre . . . . . 4 kor.  
 Fél évre . . . . . 2 kor.  
 Negyed évre . . . . . 1 kor.  
*Egyes szám ára 8 fillér.*

Szerkesztőség és kiadóhivatal :  
**Budapest, VIII., Práter-utca 44. sz.**

A német birodalom államaiba egész  
 évre **6 korona.**

Európa egyéb államaiba és Amerikába  
 egész évre **8 korona.**

— Egy petitsor hirdetés ára 20 fillér. —



Órangyal a földön.

## A szerzetesek vagyona.

A legnagyobb figyelemmel olvastuk a katolikus sajtó egyik napilapjának a katolikus egyházvagyon védelmére írt cikkelyeit. Igazán, elmondhatjuk: ha az urak — odaát — mást nem tudnak írni és kieszelni, az egyházvagyon védelmére, mint amit eddigi cikkelyeikben írtak, hát akkor a szekularizáció csak rövid idő kérdése lehet.

Mert mi által is akarják Molnár Jánosék az egyházvagyont biztosítani a szekularizáció, vagyis magyarul: az elkobzás, elrablás ellen? Megmondjuk. Azaz erre nézve szószerint idézzük a kérdéses cikkely idevágó passzusát:

„Most a lipótvárosi milliomosok azon elv és hitsorsosai — ugymond a cikkely írója — akik még nem milliomosok, de könnyű szerrel azok szeretnének lenni, rá kezdenek éhezni a szerzeteseknek, az egyháznak vagyonára. Vigyázzanak, mert hátha egy szép napon a zsidó-liberális vásott gyermeke: a szociáldemokrácia, a lipótvárosi milliomosok és milliomos-aspiránsok ellen fogja vezényelni csapatait“.

Nos, hogy a zsidóknak nincs mit félniök a szociáldemokrataktól, arról könnyen meggyőződhetnek Molnár Jánosék, ha eziránt tudakozódnak valamelyik bécsi keresztény hirlapnál. Ugyanis egyik bécsi héberbetűs zsidó ujság — nem is oly régen — a zsidókat a szociáldemokraták minél buzgóbb támogatására hívta fel, mert ezek a zsidók *védcapatát* képezik.

És, sajna, Rakovszky István is — az egyházi vagyon eme Herkulesi védője — beéri ily ártatlan fenyegetéssel, melyre azok, kiket megijeszteni akar, csak a markukba nevetnek. Azzal igyekszik elijeszteni a protestánsokat és zsidókat, a katolikus egyházvagyon elkobzásától, hogy akkor, ha a katolikus egyházvagyont elkoboztatnék, az övékét is elkobozza majd az állam.

No, ezzel ugyan nem nagyot mondott. Ugy látszik, nem tudja a tisztelt ur, hogy a „hatalmasokkal az igazság!“ Már pedig manapság házánkban a protestánsok és a zsidók kezében van minden hatalom.

Amint most Franciaországban tudtak a hatalmon levő szabadkőművesek törvényjavaslatot benyújtani, mely kizárólag a katolikus egyleteket és velük együtt a szerzetes rendeket teszi lehetetlenné, épp úgy nálunk is meg fogják találni annak módját a protestánsok és zsidók, hogy miként lehet elkobozni katolikus egyházvagyont anélkül, hogy az ő saját felekezeti vagyonukban mákszemnyi kár ne essék.

A cikkelyekben fölhozott okok és okadatok pedig élénken mutatják, hogy Molnárék

pártjának tagjai igen tisztességes és becsületes, urí emberek lehetnek. De Magyarország társadalmának viszonyait vajmi keveset ismerhetik. Vagy nem-e legalább is tiszter annyi *kereszténynek* keresztelt ur, (kik a zsidóknál százszorta gonoszabb eszközökkel harácsolták össze millióikat) zúdulna fel ezen törvény behozatala ellen, mint ahány zsidónak lenne ellene kifogása? Hogy másokat ne említsünk, ott van a fából vashidat építő főispán, meg az ecsedi lápot lecsapoló új „gróf“ ur, akik keresztények, de zsidóbbak a zsidónál.

Fenyeget szörnyű módon Molnárék lapja. Csakhogy a fenyegetések nem ijesztenek meg senkit, legkevésbé azokat, kik a katolikus egyházvagyonnal osztozkodni kíváncsoznak. Míg a katolikus egyházvagyonnak óriási jövedelme négyötöd részben a főpapoknak, a krisztusi egyszerűségtől messze elfordult személyes fényezésére, családjuk és rokonaik gazdagítására, a fennmaradó egyötöd rész pedig legtöbbszörre dologra rest koldusokra lesz eltékozolva: addig az egyházi vagyon jövedelmének is csak a morzsái jutnak *igazán* katolikus célokra. A hatalmon levőknek tehát csak akarni kell a katolikus egyházvagyonnak elkobzását és nem fogja őket széles ez országban ebben senki őket megátolni.

Egy mód van azonban, amelylyel a katolikus egyházvagyont elkobzása megakadályozható. Ez pedig nem más, mint az, hogy a szerzetesek vagyonát, egyszóval: a katolikus egyházvagyont, *katholikus közvagyonná* tegyék, vagyis válósítsák meg a novai esperesi kerület derék, tiszteltreméltó és nagyrebecsült, okosan gondolkodó papságának tavalyi nagy gyűlésén hozott határozatát.

Alapítson minden püspök *egyházmegyei takarékpénztárt*, amelynek kezelésébe bocsájtandók az egyházmegye területén levő összes egyházi birtokok, azon kikötéssel, hogy a birtokok 5—20 holdnyi parcellákban felosztva, méltányos bérösszeg mellett, *kizárólag keresztény katolikus, földműves családoknak* adhatók csak bérbe. Ha pedig ez létrejön, akkor az összes keresztény katolikus ingatlan vagyont 5—20 holdnyi kisbirtokokra kell felparcellázni és kizárólag keresztény katolikus, földműves családoknak eladni, 20—30 évi törlesztés mellett. A befolyó összegeket aztán az egyházmegyei keresztény katolikus-takarékpénztár vegye kezelésébe.

Igen, a katolikus egyházvagyont jövedelme az egész keresztény katolikus társadalmat termékenyítse és ne csak az egyháznagyok családjának, rokonainak meggazdagítására fordítható.

*Katolikus néppárti.*

## POLITIKAI HIREK.

Budapest, 1901. jan. 24.

**Országgyűlés.** A képviselőház a belügyminiszteriumi tárca költségvetésével általánosságban, mult kedden végzett. Az általános tárgyaláson nagyszabású beszédet tartott Ugron Gábor, aki az előirányzott költségvetést nemcsak hogy soknak, de tulságos soknak is találja. Olyan kézzelfoghatólag bizonyította ezt be meg nem cáfolható okokkal, hogy maga, Széll Kálmán, miniszterelnök is — aki pedig tudvalevőleg mindig készen van az ő rögtönző beszédévei — hallgatott, mint a sült hal. A liberálisok tehát hallgatva beismerték Ugron Gábor szavainak igazságos voltát. Mint a villám, a derült égből, úgy csapott le Ugron Gábor a kormányra:

— Próbáljuk meg kevesebb költséggel — ugymond — s meg fogjuk látni ennek áldásos következményét fél esztendő múlva. Hiszen, ha az előirányzott költségvetésből csak egy harmadot leszállítunk: ez ezeket jelent a nép adókönyvecskéjében, tehát egyeseknél forintokat. Igen. Ne a már meglévő terheket súlyosbítsuk, hanem inkább vegyünk le azokból annyit, hogy össze ne roskadjon alatta a nép...

Riadó éljenzéssel fogadták ezt a beszédet. Persze, a liberális képviselőknek nem szabad éljenezni — ilyenkor. Azoknak csak a miniszterelnököt *muszáj* megéljenezni. Ha van igazsága, ha nincs...

Valjon, miért nem beszél *igy* a többi képviselő is? Hiszen ezek is azt ígérték annak idején, hogy a nép terhein könnyíteni fognak. Valjon, miért nem ragadják meg az alkalmat *most*? Hiszen csakis *most* van az ideje a rengeteg ezeket felemészítő miniszteri tárcák költségvetésénél.

Szerdán kezdtek meg — s folytatni fogják előrelátólag még a jövő hét közepéig — a részletes tárgyalást. Itt ismét elsőnek az Ugron-párti Holló Lajos állt ki a sikra s meggyőző érvekkel vitakozott Széll Kálmánnal. Valjon hol marad a többi ellenzéki képviselő? Miért nem emelik föl tiltó szavukat *most*, a részletes tárgyalásnál, ha már az általános tárgyalásnál jónak látták a hal módjára hallgatni, mi? Annál inkább hadonázik a mameluk-párt.

A részletes tárgyalásnál eddig Kammerer Ernő, Pap Samu, Herceg Ferenc, Melcer Vilmos és Pichler Győző képviselők beszéltek, a már említett Holló Lajos képviselőn kívül.

**Egy püspök a keresztény szövetkezeti ügyért.** Hetey Sámuel pécsi püspök — ki egyházmegyéjében oly lelkesedéssel fáradozik a keresztény egyesületi és szövetkezeti ügyek előmozdításán — a Keresztény Szövetkezetek Országos Központja részére ezer koronát adományozott. Az ilyen tett nem szorul dicséretre.

**A budapesti keresztény cégek** jegyzékét összeállította Gyürky Ödön s *most* küldi szét 30 ezer példányban ingyen mindazoknak, akik ez iránt hozzá fordulnak. A magyar keresztény iparos, kereskedő és földmives osztályra ez a kis füzet megbecsülhetetlen jó szolgálatot tesz.

**Választás Marosvásárhelyt.** Marosvásárhely két választó kerületre oszlik, alsóra és felsőre. Mindkettőben *most* lesz a választás, február hatodikán. Az előbbiben Geréb polgármester áll szemben Szakács Péter iparkamarai titkárral. Mindkettő liberális.

**A fiatal Tisza.** Tisza István képviselő — Tisza Kálmán fia — mult vasárnap tartotta meg komandi választói előtt beszámolóját. Ez a beszámoló, igazabban pohárköszöntő volt, melynek lényege az: hogy a régi kipróbált gárdának nem kell semmitől se tartani. Rendben van ennek a szénája. Azt is mondta, hogy ő „*az erejét mindig a nép szeretetéből merítette.*” Hát ez a körmönfont mondas meg azt akarja jelenteni, hogy *most*, választások előtt igen üdvös és hasznos dolog a nép kérges tenyereit szorongatni — mert ettől a szorongatástól szokott vakulni a magyar. Aztán többek között elrebegette, hogy: „nem baj az, ha nem is mindig egy párton küzdenek a képviselők — a fő az, hogy a közös célban legyenek egyek”. Ezzel meg azt akarta értetni a kis Tisza, hogy: liberális, meg nem liberális párt egy kutya. Egyik támogatja a másikat. Nem az elv a fő, hanem a — voks.

Mondott még egyebeket is, csak hogy azok fejtegetéseire nincs időnk. A beszámoló-pohárköszöntő vége, hogy: „Jöjj kebelembre, oh nép, *most*, mert hiszen itt lesznek a választások.

## LEVELEZÉS.

### Gyászos levél Amerikából.

Az alábbi sorokat egy vasmegeyi előfizetők küldte hozzánk, hogy azt lenyomtatván, hadd lássa a magyar nép a kivándorlás veszedelmes voltát, hadd tudja meg, hogy milyen sors vár a kivándorlóokra? Jó multkor is közöltünk egy ilyen szomorú levelet. Közöljük ezt is, amelyet gyászkeretbe kellene foglalni. Okulhatnak belőle mindazok, akik azt hiszik, hogy Amerikából minden kivándorló munkás pár év alatt aranyakkal megrakottan térhet haza. Pedig, hogy nem így van, bizonyítja azt Szerda Mihály levele. Imé:

„Kelték pár soraim 1900-dik évben december 16-án Amerikában, San Paolo Fazienán. Kedves családom és kedves apám és anyám, kívánom az Istentől, hogy ezen pár soraim a legjobb egészségben találja mindnyájokat.

A levegő itt nem egészséges, egyáltalán egészségtelen, a vérnek mind elköll változni. De csak a jó Istent kérem és a boldogságos szűz Máriát, hogy csak erőt, egészséget adjon és magoknak is odahaza, mert ha azt nem kérjük és nem segít bennünk, akkor sehol se vagyunk, kivált aki olyan helyzetben van, mint én. Jobb lett volna odahaza maradni, ha mindennap csak egy falat kenyér került volna is, mert itt még krumplit sem ehetem, mert itt hire sines és még gabona se terem. 40 kiló liszt tíz forint.

Nem úgy van ám, mint irva volt. Be vagyunk ám csapva. Ami irva volt: a két forinttól öt forintig, abból egy szó se igaz, a legfőbb napszám egy forint ötven krajcár, de csak a kameradoknál, oda pedig a családos embert nem veszik be, muszáj

amugy dolgozni neki. Én bementem a kameradokhoz, én kapok 1 frt 50 krt. naponként, ha egészséges van és tudok dolgozni. Most aztán havonként fizetek kosztért 16 forintot és pedig egy hónapban ha egészséges vagyok is, akkor se lehet több napot csinálni, mint legföljebb 24, vagy 25 napot, és olyan erősen köll dolgozni abban a nagy melegségen, hogy én nem messze voltam a szédülésekhez. Mindig azon kértem a jó Istent, hogy adjon erőséget.

Olyan néppel dolgozom, hogy Magyarországon megbámultam volna őket és most köztük köll dolgozni. Ezeknek nem árt a meleg, pedig olyan meleg van, hogy nálunk a legnagyobb meleg sines olyan és pedig azt mondják, hogy még sokkal melegebb is lesz. Ez a legnagyobb baj. De majd talán hozzáerősülünk, mert bizony ha jobb helyre mehetnénk is, mégse lehetne menni, hat hónapot ki köll tölteni itt, ahol vagyunk. Bizony annyira vagyunk a hazához, hogy ha azt előre el lehetett volna képzelni, egy lépést se indultam volna, mert ha egy évig itt leszek és egy krajcárt se küldenék haza, akkor talán lenne annyi pénzem, hogy haza tudnék menni.

Az élet nem jó, mást nem lehet enni, mint vörös babot és pedig olyan sűrűn, mint a kása, meg rejzet (rizs) keményen és sokszor összekeverik mind a kettőt. A kenyér kukoricából van. Kávét reggel van. Kilenc órákor van a fölöstököm, három órákor van az ebéd. Mikor legnagyobb meleg van, akkor kell dolgozni. Az a legnagyobb baj, hogy olyan férgek vannak, hogy belemennek az ember lábába. Buzsinak hívják és az ember észre se veszi, hamar meg-nől benne, és olyan, hogy a testben kiszőrösül és a körmöt mind elveti, igen sokat köll vele szenvedni. Még van egy valóságos kukac, amelyik a fejbe belemegy és benne nő meg és kemény hegyes orra van, kiböki a fejbört és ha ki nem tudjuk venni belehal az ember. Egy tízéves gyerekben volt ilyen és föl köllött vágni a fejetetejét. Egy magyar ember meg úgy járt, hogy kapált és a nagy gazban nem látott és rárántott a lábára egy nagy kígyót. Csak egy kicsit harapta meg a lábát, mintha csak egy kis sértés lett volna és azonnal olyan rosszul lett, hogy hazavitték egy szekéren és ha el nem kötik térdben a lábát, földagad az egész teste és egy nap múlva belehal. Irtózatos és nagy szenvedéseket köllött neki kiállani, ugyis azt mondták, hogy belehal.

Bogár annyi van, hogy amint az ember eszik, egyik kezébe kell fogni egy ágat, legyezni, mert a sok bogár belemegy az ember szájába, orrába, fülébe. Egyszóval mindennek ki vagyunk téve. Itt még a föld is igen ronda. Mikor megláttam, majdnem halálra ijedtem, mert itt olyan föld van, hogy egész vörös és úgy megfogja a ruhát meg a testet, hogy nem lehet lemosni.

De azért kedves apám, anyám és kedves feleségem és kedves gyermekeim, a jó Isten legyen ve-

letek, én nem tudok mással már segíteni, csak annyit mondok, hogy az én akaratommal egyiktek sem fogja Amerikát látni. Én se bánám, ha mindennap csak husz krajcárt keresnék is, csak odahaza volnék, mert tudom, hogy ott egészséges volnék, pedig annál drágább ninesen, mint az egészség.

A jó Istenre kérem, mihelyt leveletem megkapják, azonnal küldjék mássát mentül előbb, hadd tudjak gyermekeimről és mindnyájukról, mert csak a jó Isten tudja mikor láthatom őket. Én még nem tudom, mert el vagyunk kötelezve, a parancsnak ellenszegülni nem szabad hat hónapig, azután lehet menni egyenesen, csak a pénz legyen elég. Isten áldja mindnyájukat! Engem pedig vezessen vissza mielőbb a kegyelmes Jézus, aki segítjen meg mindnyájunkat.

Szenvedő fiuk:  
Szerda Mihály.

### Lopnak, sikkasztanak . . .

Akárhova nézünk, mindenütt csak a lábbal tiport erkölcs megmételyezését látjuk. Uton-utfélen csak azt tapasztaljuk, hogy az emberek rosszak, hogy nem mulik el nap, melyen ne olvasnánk arról, hogy itt, vagy ott — ez, meg az lopott, sikkasztott. Meglopta az állam vagyonát az egyik, elsikkasztotta az árvák pénzét a másik . . .

Szomorú dolgok ezek, kedves atyámiai, ugyebár? És valjon, ha okait keressük ennek a szomorú dolognak: mire akadunk, mit találunk? Miben rejlik az emberek rosszasa, a hivatalnokok hűtlensége, mire vezethetők vissza a napirenden levő lopások, sikkasztások? Mire másra, mint az erkölcsök ellazulására, elzüllésére. Ennek pedig vagyon ismét egy gyökere: a vallástalanság.

Az a hivatalnok az év 365 napjában nem látja az Isten házában belsejét. El van foglalva. Lekötik a kötelezettségei. A hivatalos órák nyolctól-tizenkettőig, délután kettőtől-ötig-hatig tartanak. Vasár- és ünnepnapokon — délelőtt — szintén serceg a toll a hivatalokban. Tehát *ebben* az időben is ott kell gubaszkodnia az íróasztal mellett és muszáj neki bekebelezni zálogjogot, tulajdonjogot, — muszáj a hosszú — széles papirosokon a rengeteg sok rubrikákat észbontó számokkal kitölteni, akkor, mikor a szomszédos templomban éppen dicsérik az Urat, a vasárnapért.

Az állam szolgálja ezt nem cselekedheti meg. Az állam szolgálja inkább szidja az Urat — az ő napján — és nem dicséri. Szidja pedig azért, hogy neki most, mikor mások „buzgó szívvel járulnak az Ur oltárához“ — neki ugyanakkor, az íróasztal mellett kell görnyednie, és egyre-másra szántani a fehér, vagy kék papirosra a fekete sorokat. Káromkodik. Nincs meglegedve a sorsával. És ilyenkor fogamzanak meg agyában azok a bűnös gondolatok, amelyeknek vége, szomorúságos vége egy még szomorubb fogalom amely az *enyém* és

a *tied* között nem tud különbséget tenni. A bűnös goadolatot követi maga, a bűnös cselekedet: a lopás, a sikkasztás. Ezt pedig követi gyász, inség, gyalázat, a becsület, a tisztelet elvesztése, a társadalomból való kilökés . . . és a börtön vagy az öngyilkosság.

Mert hiszen, ha a léleknek néha napján nem adjuk meg a maga táplálékát — amit egyedül csakis a vallás nyújthat, — ha a kifáradt, agyongyötört szellem a hét egyik, *békére, nyugalomra* szentelt napján se lehet békét, vagy nyugalmat: akkor az a lélek elveszti rugékonyságát a jóra, a nemesre — s csakis a rossz, a nemtelen foglalja el lelkének egész valóját, — nem fogja ismerni az igazt, csak a gázságot, — az őszinteség előtte ismeretlen fogalom lesz, mert hiszen ennek a helyét már bérbe vette az őszintetlenség. Tehát hazudozó lett az őszinte emberből, aki még családja tagjainak a szemébe se mer nézni. Mert hiszen neki le kell sütnie szemeit az őszinte tekintet előtt.

Készen van a lopó, a sikkasztó.

S mi tette — kérjük — a becsületes, a jó, az igaz, a családját szerető embert ezzé?

A választ megadod rá magad, kedves atyámfia: a vallástalanság.

Sohase lettek volna Kriványok, Kókánok, ha az állam — az ő alkalmazottaival — megünnepelteti a vásár- és ünnepnapokat.

Most pedig a Kriványok, a Kókánok gombamódra teremnek. Ime, csak pár hét alatt a lopások, a sikkasztások:

Székesfehérvárott *Dióssy* főhadnagy megdézsmálta az ezred pénzét. Azaz hát elvitte a Wertheim kaszát cakkunpakk. Most azt akarják rá kisütni, hogy — urambocsá' — elment az esze. Hogy nem beszámítható állapotban követte el undok tettét. Hanem bolond volt. Mert a családjában is egyik-másik — hajlandósággal bír az eszelőségre . . . És így tovább . . . No: mi azt mondjuk: hogy aki lop, az nem bolond. Csak akkor *az*, ha rajta hagyja magát esipetni . . . De hát — mit tehetünk mi róla, hogy a feketére azt mondják a mindenható urak, hogy — fehér. Mit tehetünk mi róla, ha a sikkasztás maholnap — erény lesz?

Menjünk tovább:

Ugyancsak Székesfehérvárott valami *Böröndy* Béla, államvasuti alkalmazott a pénztárt lopta meg. Pedig azt mondják, hogy *Böröndy* gazdag ember. Van neki vagy ötven holdja. És mégis sikkasztott?

No, mi nem hiszszük el, hogy ennek az atyafinak ötven holdja volna. Vagy ha van is, hát a rajta levő adósság többet nyom, mint amennyit az ötven hold ér. Hanem igenis sikkasztott, azért, mert — nem volt pénze, mert lelke már meg volt mételyezve a rossztól, a nemtelentől. Mert talán templomban sohase volt. Hiszen ha lett volna, hallania kellett volna az isten szolgájának intő szavát:

„Az Isten hetedik parancsa: Ne orozz!”

Van még:

*Magay* Károly szabadszállási járásbíró évek hosz-

sza során az a kezelésére bizott pénzt a maga céljaira fordította. Körülbelül 30 ezer koronát. *Magay* azt mondja, hogy: hat leánya van, e ezeknek uri paszszióira kellett a pénz.

És uram, én Istenem! Akit hat szép leánynyal áld meg az Uristen, az — ha királyi járásbíró is — (ha nincs vagyona és nincs tehetsége) leányait ne zongorázni, ne francia, olasz, angol nyelvekre taníttassa: hanem főzni, mosni, varrni. Majd akkor nem lesznek uri paszsziói és akkor nem kell sikkasztani.

Mert valjon, most, azokra az *urias* leányokra mi vár? Ugyebár a szégyen, a gyalázat? Mert hiszen meg vannak bélyegezve. S eddig — ha valaki talán el is akarta venni közülök az egyiket feleségül — most az is faképnél hagyja. Mert hiszen *sikkasztónak a leánya*.

Szomorú dolog bizony ez nagyon.

Mi meg csak azon csudálkozunk, hogy *Magay* járásbíró hivatalát minden esztendőben a törvényszéki elnök megvizsgálta s hogy *mindent rendben talált*. Pedig csak most tűnik ki, hogy mekkora volt a *rendetlenség*, ugyebár?

Fölsorolhatnánk még egy tucatot — holmi kis embereket, — jegyzőket, segédjegyzőket, községbírókat, pénztárosokat . . . akik mindanyian nincsenek és nem voltak tisztában az *enyém* és a *tied* fogalommal, akiknek az Uristen hetedik parancsa — csak Hekuba, akik loptak, lopnak, sikkasztottak és sikkaszták az állam vagyonát — mely a népe — az árvák pénzét, melyhez annyi sok köny tapad.

Tegye meg az állam, (amit már néhány jóra való hivatalfőnök megcselekedett) hogy vásár- és ünnepnapokon tartson szünetet a hivatalokban. Akkor legalább ideje lesz az agyongyötört szellemi munkásnak legalább egy óráig az Istennel beszélgetni. Ideje lesz: templomba menni, ahol a tömjén illata s a fölhangzó zsolozsmák között lelke nemes — és nem — bűnös gondolatokkal foglalkozik. Ahol a szószékről hallani fogja az Isten szolgájának intő szavát:

Igen: magának a mindenható államnak a kötelessége, hogy a napirenden levő lopásoknak, sikkasztásoknak elejét vegye. Ha kevés a felügyelet: azt bővítsek. Ámde a legeslegjobb dolog a bibliabéli mondanak a megvalósítása volna, vagyis: Add meg az Istennek ami az Istené, a császárnak, ami a császáré. Igazabban a vásárnapot üljék meg a hivatalokban is.

„Ne lopj!”

Addig pedig, míg *ezt* az állam törvénynyé nem emeli, míg a vásárnapi munkaszünetet az állami hivatalokban is meg nem tartatja, addig mindig lopnak, sikkasztanak.

És addig mindig a költő eme busongó, szomorúságos sorai hangzanak föl uton-utfélen:

„Rossz világot élünk,  
Rossz csillagok járnak:  
Isten, óvd meg nagy csapástól  
Mi magyar hazánkat.”

*Sárvári.*

## Az angol királynő †

1819—1901.



Napok óta remegve nézte Európa leghatalmasabb fejedelmi asszonyának, *Viktoria* angol királynőnek halálos tusáját, nemcsak egész Anglia, hanem az öt világrész. Végre is kedden — négy napig tartó haldoklás után — annyi millióknak parancsolója — elköltözött a leghatalmasabb parancsolóhoz, a minden királyok királyához, aki előtt a koldus, vagy király egyforma ítéletben részesül. *Viktoria*, angol királynő f. hó 21-én, kedden este, 82-ik évében elköltözött őseihez.

*Viktoria* — valóban — a földi nagyok között egyik legnagyobb volt. Nem ő maga, mint inkább az angol nemzetnek világhódító ereje s királyi méltóságának magassága tették őt nagygyá. Az ő politikai rendszere lett mintájává minden művelt nép előtt. Ezt a politikai rendszert hozták be hozzánk. Magyarországra is.

Elődjei közül — úgy a férfi, mint nőuralkodókat értjük — nagyobb fejedelmi egyéniségek voltak ugyan nálánál, ámde sikerekre és szerencsére nézve, *Viktóriát* egyetlenegy elődje se érte utól.

Egész élete szakadatlan láncra volt a hódító háborúknak. Húsz éves korában kezdte s haláláig se fejezte be ezeket.

Háboruskodott mind az öt világrészben. Így szerezte meg *Viktoria*, — uralkodása alatt, — a megszámlálhatatlan gyarmatokat. *Viktoria* szabadságot csak angoloknak adott. Az általa legigázott, vagy meghódított népet nem tartotta az angol nemzettel egyenlőnek. Ezért büszke az angol nemzet s ezért nézik le az egész művelt Európát.

De, hát semmi se tart örökké. A halálban egyenlők vagyunk a milliók uraival.

*Viktoria* királynőt a hősiesség bürok ellentállása, jobbanmondva az utolsó harcok szerencsétlenségei nagyon fölizgatták. Több ízben panaszkodott környezetének, hogy ez a háboru őt a sirba viszi. Oda is vitte. Ezelőtt egy héttel állítólag szélütés érte, s az óta haldoklott, míg végre kedden este a halál angyala ő érte is eljött.

Az elhunyt királynő — aki egyuttal India császárnője is volt — született 1819. évi, május 24-én. Édes apja *Eduard* Kenti herceg, édes anyja *Viktória* szász-saal-feldi kóburgi hercegnő volt. Trónralépett 1837. június 20-án. Férjhez ment 1840. február 10-én *Albert*, szász-kóburg-góthai herceghez, akivel 14 esztendeig boldog házasságban élt. Gyermekai: *Viktoria*, aki meghalt, *Albert Eduard*, a trónörökös, *Alföld*, *Arthur*, *Lipót* hercegek, és *Helen*, *Lujza* és *Beátrix* hercegnők. 1887. évben ülte ötven éves uralkodói jubileumát, nyolcvanadik születésnapját pedig múlt 1900. évi május 24-én. Ez alkalommal a világ minden részéből üdvözöltek a hatalmas tejedelemasszonyt aki Európa fejedelmei közül ez időszert a legtöbb ideig uralkodott.

A dicsőségnél azonban, amelyet hódító háborui szereztek neki az öt világrészben, sokkal nagyobb az ő érdeme, mint asszonyé, mint anyáé, ki férjének haláláig hű felesége, nyolc gyermekének gondviselő anyja volt, alattvalóinak jogait éppugy tisztelte, amiként ismerte király, női kötelességeit s amelyeket utolsó órájáig hiven teljesített. Méltán gyászolja tehát őt a hatalmas Angolország.

Utóda — akinek már az angol parlament hűségét is esküdött — *Albert Eduárd*, aki manapság az angol király és 60 esztendő.

*Viktoria* angol királynő halála a jövőben igen-igen nagy változásokat fog előidézni. Az egész világ aggódva, lesi-várja a történendőket, amelyek még a jövő méhében vannak elrejtve.

## HIREK.

**Heti Naptár.** Jan. 27. Szent-Család ünnep. Jan. 28. Nagy Károly. Jan. 29. Szal. Ferenc. Jan. 30. Adelguuda. Jan. 31. Nolaskai Péter. **Február 1.** Ignác vértanu. Febr. 2. Gyertygaszentelő Bold-Asszony.

**Zalka János püspök temetése.** Mult szombaton, e hó 19-én tették örök nyugalomra a legnagyobb magyar püspök holttestét. A temetésen részt vettek majd nem az egész Győr—Sopron—Moson vármegye katolikus hívői. De ott voltak mindazok széles Magyarországból, akik Zalka János püspököt szerették, akik zokogva álltak körül a gyászos koporsót, amely a jó emberek egyik legjobbjai egyikének hült testét fődte el.

A temetést a veszprémi püspök, báró Hornig Károly végezte fényes segédlettel. A koporsót a székesegyház főhajójának közepén állították föl, amely körül a megyei huszárok álltak díszörséget. Azután megkezdődött a beszéltetés, amit követett a szomorú circumdederunt, amelynek gyászos hangjai között levitték Zalka János püspök holttestét a székesegyházi sírboltba.

*A temetésen több mint hetvenezer ember vett részt.* A hetvenezer ember közül nagyon kevés volt, akinek a szeméi ne lettek volna könnyharmatosak. Akik megsiratták, azok szerették. Pedig igen sokan megsiratták.

Koporsója fölött a béke szelíd angyalai lengjenek a föltámadásig!

**Uj püspök.** Dr. Kohl Medárdot a hercegprimás titkárát — ki évekket ezelőtt az ország első főpapjának életét saját életének kockázatásával mentette meg — a király címzetes püspökké nevezte ki. Kohl-nak püspökké való felszentelése Rómában történt. Első püspöki szent miséjét pedig mult vasárnapon tartotta a budavári koronázó Mátyás templomban, nagy hívő közönség jelenlétében. Ezen alkalommal viselte az uj püspök azt a remekmű, drága aranykeresztet, amelyet XIII. Leó pápa adott az uj püspöknek felszentelésekor. Kohl Medárd püspököt rendkívüli sokan üdvözölték első püspöki szent miséje alkalmából.

**Kitüntetett községi bíró.** *Hancsin* János a hontmegyei Isztáncs községnek már harminc esztendeje a bírója. Most királyunk ő felsége a derék községi bírót — sok évi buzgó szolgálatainak elismerésül — azt ezüst érdemkeresztet adományozta, amit meg is érdemelt Hancsin János, akit az Isten még sokáig éltesse!

**A győri püspök helyettese.** A győri egyházmegyei káptalan az elhunyt Zalka püspök halála után káptalani helynökké, illetőleg a püspöki teendők teljesítésére Dr. Mohl Antal győri kanonokplébánost választotta meg amely választás az egész városban nagy örömet keltett. Mohl ugyanis a székeskáptalan egyik legrokonszenvesebb tagja, aki összes jövedelmét jótékony célra: az iskolák fejlesztése érdekében áldozta föl.

**Megint lopás.** Böröndy Béla, a székesfehérvári kölcsönös népegylező egyesület főkönyvelője, az egyesület 16 ezer koronával károsította meg. A hűtlen tisztviselő ugyanis magánfeleknek betéti könyveke: adott ki. A kár valószínűleg megtérül, mert Böröndynek ingatlanaira a biztosíték be van keblezve.

**Hűtlen hivatalnok.** *Kopasz* József szabadkai államvasuti hivatalnokot — egy dúsgazdag család sarját — a szabadkai kir. törvényszék mult héten 12 rendbéli váltóhamisítás miatt két évi fegyházra ítélte.

**Fölrobbant gyár.** *Manchesterben* egy kalapgyár ismeretlen okból fölrobbant. A robbanás oly erős volt, hogy tizenegy ember rögtön meghalt, kilenc pedig súlyosan megsebesült, akik közül többen halállal vívódnak. A robbanás

színhelyén borzasztó kép tárul az ember elé. A romok között megcsontított emberi testek hevernek, asszonyok, gyermekek szivzokogva, jajgatva keresik övéiket, Mert hiányzik 32 munkás: a halottakkal s a sebesültekkel együtt pedig eddig csak huszonegyet találtak föl.

**Betörés egy zárdába.** Fiumében, e hó 19-én, a város közepén levő jezsuita zárdát ismeretlen tettesek kirabolták. A pénztárt fölfeszítették s 9 ezer forintot vittek el aranyban, azonkívül számos okiratot, melyek sokkal értékesebbek, mint az elrabolt pénz maga. A tetteseket mind- eddig nem sikerült kézre keríteni.

**Levél a királyhoz.** Jámbor atyafiak az ő sajátos észjárásukkal, munkától reszkető kézzel, öreg, iromba, varga bötükkal telepingált paksamétában panaszojják el nehéz sorsukat a jó királynak, aki szereti a magyar népet és szíven viseli sorsukat. Most, legutóbb *Szalai* József debreceni civis irt a királynak. Ugylátszik, hogy a szegény ördögnek hiányzik egyik kereke. Ime az eszelős levél, a maga eredeti mivoltában:

„A Legkegyelmeseb

Felséges kirának Bátor Vagyok magam Bemutatni én vagyok *másodig József császár*, mióta felséges kiraj kinevezte — mert hát Betsbe föl nem mehetöm, de miután nem Léven aranypenzem hát azér Irtam Felséges kirajnak. Maradok kiváló tisztelettel Mint második *József CSászár*“.

Kivül ezt a címet irta Szalai: „Szalai József álma Debreceni cellába a felséges Magyar Kirájnak az Bélcsi Burkhba.“

Ez a levél el is jutott a király kabinetirodájába, ahonnan most visszaküldték Debrecenbe — elintézés végett. No, ezen nem sok elintézni való leszen.

**Ismét a fenévadak.** A mult heti hideg annyira vakmerővé tette a farkasokat, hogy — mint ez *Módoson* történt — éjjelenként az utcán csatangolnak, s így éjszaka idején valóságos életveszedelemmel jár az utcára való kimenés. A Módoshoz közeli *Kanak* községben kedden, fényes nappal támadtak meg a farkasok egy 14 éves leányt és a szó legteljesebb értelmében fölfalták. Később arra menő emberek találták meg a szerencsétlennek ruhafoszlányait.

**Mai nemzedék.** *Garadnán* — Kassa mellett egy kis községben — *Kopasz* János pályafelvigyázó, mult héten valami csekélységért a szokottnál egy kissé erősebben megdorgálta tíz éves Zoltán fiát. A megpirongatott fiu ezt annyira szívére vette, hogy édes apja revolverével föbe lötte magát. A lövésre berohantak a szülők, akik fiukat szétronsolt agygyal találták a földön — halva.

**Csunya dolog** Hát bizony csunya, komisz dolog az, amikor *uri* ember amugyis szegény, nyomorult embertársát a halálba kergeti. Légyen ez zsidó, vagy nem zsidó. *Hell* Sámuel ugyanis egy szegény öreg zsidó volt Nagyváradon. Vén korára negtakarított magának vagy nehány száz forintocskát. Ennek nesztét vette „a nagyvárad aranyifjuság egyik ismert alakja“ és hogy, hogy nem, kölcsönű kicsalta az öreg zsidótól a pénzt. A haszontalan ficsur persze nem fizette vissza a pénzt, még akkor se, mikor az öreg már már éhen halt. Hanem ezt nem várta be, a szegény ember, mert fölakasztotta magát. *Hell* azonban hátrahagyta a ficsur váltóját is — úgy gondoljuk. Ezen pedig ott lézen az illető gavallér neve is. Hát erre kíváncsiak vagyunk mi is. Legáltalább érdeme szerint bánunk el vele — annak idején.

**Két fillérért — két emberélet.** Kiszelák Ádám muraszzerdahelyi, Bécs József novai és Szabó Pál hosszúfaludi járási erdőőrök a múlt pénteken bementek Alsó-Lendvára az erdőgondnoksághoz, a szokásos jelentést megtenni. Dolguk végeztével betértek Kazár Ferenc vendéglőjébe ebédelni. Velük volt Kiszelák Ádámnak István nevű nős fia is. A négy férfi együtt borozgatott, később pedig közük ült Kazár Ferenc vendéglős is, aki régi vendégeit az új esztendő örömeire meg is vendégléte. Szabó Pál és Kiszelák Ádám közösen fizettek egy liter bort s a koresmáros Szabónak két fillérrel kevesebbet adott vissza. Kiszelák István figyelmeztette Szabót a tévedésre s ebből eredt a veszekedés. Kiszelák István másik asztalhoz ült, majd visszatért és engesztelte Szabót. Később Kiszelák is dühös lett és szidia, ócsárolta az erdőt, aki erre botot fogott és ki akarta Kiszelák Istvánt parancsolni a szobából. A két ember összekapott, Kazár, a vendéglős pedig el akarta őket választani. A dulakodás hevében egyik sem vette észre, hogy Kiszelák István kést vett elő. A verekedés szemlélői is csak akkor vették észre a veszedelmet, mikor Kazár Ferenc öszszeszeesett és Szabó Pál fájdalmában felkiáltott. Kazár Ferenc a hasába három szurást kapott s néhány perc alatt meghalt. Szabó Pál pedig még három napig szenvedett s nagy kínok között hunyt el. Kiszelákot a csendőrök még az nap elfogták.

**A népszámlálás „madarai“.** Vácutt egy kisebb-szerű földmiveshez is beállítottak mult héten a népszámláló urak. A hosszú, sárgás papirosra irt kérdéseket egyenkint intézték a gazdához, aki felelt mindenre, de óvatosan és ravaszul hunyorgatva szemével. Várta ugyanis, hogy mikor kerül a sor az adóbevallásra. Egyszerre csak a biztos leteszi tollát és jelenti, hogy készen vannak. A paraszt körül néz, majd gyanakodva kérdi, hogy csakugyan ennyiből áll-e a népszámlálás? Mikor azután meggyőződik, hogy adóbevallásról jelenleg szó sincs, nagy örömmel rákiált Marcsára, a szolgálóra, hogy hozza le a madarakat a padlásról. Marcsa elszalad, de nemsokára szomorodott szívvél jelenti, hogy a madarakat megette a macska, melyet szintén a népszámlálók szeméi előtt helyeztek a padlásra. Lett erre nagy lőtás-futás, végre megcsipték a macskát, mely azt vélte, hogy a biztosok a padlást is kikutatják és jól elrejtette a szemük előtt a madarakat — a gyomrába. Erre a gazda úgy vágta a macskát a falhoz, hogy úgy járt szegény, mint a tudós macskája: fölvette a *néhai* nevet. Marcsa pedig a népszámláló biztosok távozása után a padlásról lehozta a konyhaedényeket, az erőeszközöket, sőt — urambocsá — még a szenteltvíztartót is, amely tárgyak a gazda esze szerint hozzájárulhattak volna az adóemeléshez.

(r.) **Keleti higiénikus készítményei.** Az orvos sebészi szakmában kétségtelenül a legjelentékenyebb és leginkább ajánlható Keleti J. Budapest, IV. Korona-Herceg-utca 17. szám alatt létező s 1878 óta fennálló gyártelepe. Sérvkötő és a betegápoláshoz szükséges egyéb készítményeink kitűnő és a modern vívmányoknak megfelelő kivitele a társadalom minden rétegében a legjobb hírnevet biztosította, árai pedig mérsékeltek. A céget, mint teljese megbízhatót, ajánlhatni; választéka pedig minden kényes igény kielégítésre alkalmas. Prospektust és kepes árjegyzéket a cég kívánatra ingyen küld.



## TÁRCA

### Anyámhoz.

*Néha elfog a bubánat,  
Mely — mint szellő — gyorsan támad.  
És akkoron — kire másra —  
Rágondolok jó anyámra.*

*Az örömöm ott van benne,  
Ha busulok: busul lelke.  
Benne van a boldogságom,  
Nála van a menyországom.*

*Ámde hogyha két karomra  
A hazámnak szükség volna,  
S bár megölné a bubánat:  
Édes anyám itt hagynálak.*

*Itt hagynálak fájo szívvél,  
De egy boldog, édes hittel.  
Vigaszt e hit nekem majd ad:  
Mert szeretnünk és védnünk kell  
Mindnyájunknak édes anyját.*

Kovács László.

### Az ezres bankó.

Éppen a vecsernyéről jöttek az *ikervári* hivek, amikor a döcögős uton Bagacs Marci kocsija poroszkált befelé a grófi faluba. Nagy, iromba láda zötyögött a saraglya mellett. N héz lehetett, mert Bagacs Márton ugyancsak nógatta a lovait.

— Tán mennyasszonyi ládat viszesz, Marci — szólt tréfásan a háza kapujában pőfékelő Kispál Istók — aki egyébként híres vala arról, hogy néha tréfára hajladozik a szava.

— Az ördögöt, nem mennyasszonyi ládat. A gőzösről hozom az állami könyveket. Ajándékba kapta a község a földmivelő minisztertől. Lesz, mit olvasni.

— Már akinek. Nekem nem, Marci. Mert hát én legjobban szeretném olvasni a pénzmagot. De ez — hiszen tudod — nem igen nagyon vásik a lajblim zsebében.

— Bizony, fogja azt olvasni, Kispál uram is. Mert úgy vagyon ez a könyv-paksaméta küldve, mint a Luca-napi pogácsa. A miniszter ő kigyelmessége egy vadonatúj ezrest gyürt valamelyik könyvbe. Ő, a miniszter, maga se tudja mán, hogy melyikbe gyürte?

— Ugyan ne veszködj! Mán miért gyürte volna be?

— Oka-foka van mindennek. Ennek az ezres bankónak az az oka, hogy majd neki kerekedünk ezek-

nek a könyveknek! Hej! Kispál gazda! Ha megtudja lkervár, hogy ezekben a könyvekben egy ezres bankó van, — mindenki kiszedeget egyet-egyét a könyvek közül. Hátha ő tanálja meg. Akár a Luca-napi pogácsát. Azt se azért eszszük, mert ápititusunk van reá, hanem azért, hogy: hátha mi tanáljuk meg benne az eldugott rezgarast. Itt pedig ezresről van ám a szó.

— Ne állíts falnak, Marci, mert rögvést a menydörgőssel üt-tlek.

— Ha állítom, nem én állítom. Nekem a Látky nótárius ur mondotta nagy titkolózva. Oszt' most kiböfenttettem. No, lássa! Oszt' most jobb, ha velem jön, oszt' a hevederrel lesegíti a lábát. Maga, a nótárius ur fogja felbontani. És menten-iziben kérhet tőle könyvet. Talán a szerencse is magával lesz. Még a tenyérébe röpül. Még talán abban a könyvben leszen az ezres is. Adja Isten!

Kispál István engedett a szónak. A nehéz lábát lesegítette emelni. (Sohase gondolta, hogy a tudomány olyan nehéz.) Még a dereka is megroppant bele. Ott volt a végezetig, amíg a könyveket számba vették. No, szép könyvek valának azok. Mindannyi rangosan békötve. Tele szép képekkel. Volt ott a gazdaság minden ágából való könyv. Oszt' közbe-közbe gyönyörűséges szép históriák . . . De, az a kérdés: vajon melyik könyvben van az ezres? Nem állhatta meg Kispál Istók, hogy így ne szóljon:

— Ugyan, tens jegyző uram, hogyan vélekedik, tensuram: melyik könyvben is lappanghat az a fránya ezres bankó?

A jegyző megbillegette a fejét.

— Hát iszen, nem is oda testálta jegyző uram a szókat, hogy az egész falu meg ne tudja. Fogadok egy félliterbe, hogy az elrejtett bankó históriáját már a falunak minden ija-líja tudja. Bagacs Mártonban a szó nem vett föl állandó lakást.

A jegyző ur egy kissé elhallgatott. De Kispál, ahogy figyelte, úgy tetszett, mintha a jegyző ravaszul mosolyogna a dologhoz.

— Aha! Félre akar vezetni, hogy csak tréfának vegyem. De résen leszek ám!

Végtére is, valami belső ösztöne sugta Kispál gazduramnak, hogy egy vékony dongájú, de amugy formás könyvet kérjen. Az volt rányomtatva, hogy:

„Miként gazdálkodjék a kispáldzsa?”

A könyv címe is nógatta. Mit ír hát ez a könyv? Ugyan-ugye? Lehet-e a gazdálkodást könyvből tanulni, mi? Hadd lám, pesti ur, hogy tanítasz meg te engem a gazgálkodásra, aki ekeszarva között nőttem föl s akinek az öregapja is ezt a verejtékes kenyeret ette. Odafordult a jegyzőhöz.

— Tessen nekem kiadni ezt a könyvet.

— Szívesen, Kispál. Oszt' alighancm ebben fogja megtalálni az ezrest.

— Ne mondja!

— De bizony mondom.

— Bár az Isten szólna ki belőle.

— Már pedig, Kispál uram, ha ezt könyvet végig olvassa, bizonyisten, meglesi benne az ezrest. Megfogja találni, csak türelme legyen, és ha úgy olvassa el a könyvet, ahogy én gondolom.

Kispál uramnak szöget ütött a fejébe az a szó.

— Hát hogyan olvassam el én ezt a könyvet? — morfondérozott utközben, bele-belepislantva a vékonydongájú kis könyvecskébe. Az ördögbe is! Jujha! De nagyot nevetnék, ha most úgy véletlenül rám vigyorogna az ezres! Jujha! Istókucse, visszanevetnék rája! De vissza ám!

Egyrészt azonban nagyon óatosan kukkantott bele, nehogy még az utközben elszórja, hahogy véletlenül abban a könyvben lenne az ezres.

Fülére illesztette otthon az okularé akasztóját, és mikor Veron asszony a fölöstökökre hívta, Kispál gazda azt felelte vissza, hogy:

— Nem megyek. Ezres bankót keresek.

— Keres kend az ördögöt, vagy mit — szölt Veron asszony, akit amugy is jól pergő nyelven áldott meg az Uristen.

Végiglapozta a könyvet Kispál István. De az ezres nem volt sehol. Eközben aztán az aszatra csapott Kispál Istók.

— De bizony igazat mond ez a könyv.

Amikor pedig az állatnevelés módjait elolvasta, így kiáltott föl:

— No ez megér nekem harminc pengőt, ha többet nem.

Olvastott arról, hogy a zöldségtermelés milyen jövedelmező. Le volt írva világosan, mennyit pénzeltetni belőle.

— No, ezt is fölbecsülöm ötven forintra.

Majd olyan dolgokat is elolvastott, melyekre eddig semmiféle vigyázással nem volt. Teszem: hogyan köll fölhasználni törpe gyümölcsfákkal a kertje palánkját? Meg, hogy az árokperti gyógynövényeket hogyan lehet eladni? Aztán, a családjának — a nehezebb mezei dologra nem való — kisebb tagjaival, hogyan kezdhetné el a selyemhernyó tenyésztését? Baromfi nevelésből hogyan lehetne pénzelní, ha fajbaromfiakkal cserélné föl a kishusu szárnyasait. Pedig azt a gödöllői baromfi-tenyésztő hivatalban ki lehet cserélní. Persze, hogy ki. Oszt' minden ráfizetés nélkül. Közeliükben van a kenderkészítő telep, ott átvénnék jó áron a kendert, ha termelne. Azt is olvasta, hogy a torma termesztésnek milyen nagy haszna van . . . Aztán mikor a méh-tenyésztésről olvasott az utolsó lapokon — hát akkor így dörmögött magában:

— No, nem is ezres bankó van e könyvben. De ha azt veszszük, még több is.

Most értetette csak a nótárius mondását. Aki ezt a könyvet, meg a többit elolvassa, az bizonyynyal megfogja lelní az ezres bankót. Ugy, mint ő.

Egy hét multán visszavitte azon mód, tisztán,

mert nagy ügyeléssel és nagy rávigyázással olvasta a könyvet. És ezt mondta:

— No, most mán, téns jegyző uram, most mán tudom, mit értett minap? Én megtanáltam a magam ezresét. Meg. És, ugy vélem, hogy megtanálja mindenki aki ugy fogja *keresni*, mint én. Sőt, azt gondolom, hogy nincs ezekben a könyvekben, egyikben se, holmi, igazi, angyalos bankó. Nem Luca-napi pogácsa ez. Amde *elrejtve* kincs vagy azokban. Aki a tanácsát megfogadja, a helyes szót elfogadja, oszt' ugy fogja meg a dolog végét, ahogy ez a könyv mondja, írja, — az elébb-utóbb rátanál az ezres bankóra. Én — mondom — rátanáltam. Követni is fogom a helyes tanácsot

— No, lássa. Kispál gazduram — szölt Látky jegyző — és ugyanakkor barátságosan megszorította a kezét Kispál Istóknak — no, lássa, hogy rátalált a kincsre, ami a könyvben van. Báresak a falunkban mindenki így találja meg.

— Magam is amondó vagyok ténsuram. Egyéb-iránt áldja meg az Urísten! Én megtanáltam az ezres bankót. Nem is gondoltam, hogy a Bagacs Márton *ilyen igaz* ezres bankókat hozott a gözősről. Isten áldja meg ténsuram még egyszer — meg százezerszer.

*Tródeák.*

### Arany mondások.

— Az egészségről. —

Az okos mértékletesség és munka: titka az egészségnek és legbiztosabb forrása az életerőnek.

Ahova a nap nem jő, oda megy az orvos. (Vagyis világos, napos lakás való az embernek.)

Öreg embernél öreg hiba, ha azt hiszi, hogy sok évessel pótolhatja a fogyó erőt.

Abba a házba, ahova sok orvos jár, oda sok betegség is jár. Legjobb tehát egy orvost tartani.

Nem attól erősödünk, amit eazünk, hanem attól, amit megemésztünk.

Mem jó orvos az, aki a másik orvost szidja.

Kuruzslók és javasasszonyok elül zárd el az ajtódat.

Ha pénzed van s nincs egészséged: akkor pénzed sincs. De ha pénzed nincs, s egészséged van: akkor pénzed is van.

Ne a szádig, hanem jóllakásig egyél.

Aki egészséges, az boldog. De nem mindenki egészséges, aki boldog.

## Mindenféle.

### Dal.

*Galamb szállott a toronytetőre,  
Megy a kis lány, megy az esketőre.  
Két orcája két halovány rózsá,  
Régen eltűnt a mosolygás róla.*

*A galambot elviszi a kánya,  
Sírva néz a kis lány utána.  
Könyös szemmel, jaj, de soká nézi:  
Hiszen éppen az a sorsa neki.*

*Pesti Pesti.*

**Hogyan kell egy pénzügyminisztert lefesteni?** Majd mindjárt megtudjuk. A bécsi művész palotában többi közt ki volt állíva egyik híres festőnek egy képe, mely a porosz pénzügyminisztert ábrázolja álló helyzetben, balkezét nadrágzsebében tartva. A festő elbeszélése szerint az agg pénzügyminiszter eleinte sehogy se akart beleegyezni abba, hogy zsebedugott kézzel örökítsék meg. De a művész, ki ezt a helyzetet találta legalkalmasabbnak, nem tárgított s végre is engedékenységre bírta a minisztert, mialatt tréfásan jegyezte meg:

— Egy pénzügyminiszternek mindig a pénzes tárcáján kell tartani a kezét.

Ezt azonban könnyebb egy festőművésznek mondani, mint egy pénzügyminiszternek megtenni.

**Az ország kincsének sorsa 1949-ben.** Kossut Lajos, mint tudjuk, mielőtt elhagyta volna az országot rábizta Duschek pénzügyminiszterre az ország kincsét, az összes aranykészletet, amely azután az osztrákok kezébe került. E kincs sorsára nézve most a következő érdekes adatokat közöljük:

**Bocsár,** (Torontál vármegye) községben él egy *Perisics* Pál nevű aggastyán, aki egy szerb papnak a fia. A szabadságharcban semleges volt, azonban a bátyja ellenünk harcolt s honvédeink elfogták és kivégezték. *Perisics* Pált 1849. augusztus 14-én báró *Ambrózy* Lajos nagyikindai főszolgabíróvá nevezte ki s ez állásában is nagyon jó lélekkel volt a menekülő honvédek iránt, pedig sokan tartottak tőle, hogy bosszút áll kivégzett testvééréért. *Duschek* pénzügyminiszter, mint az osztrákok foglya, nála volt egy ideig. Egy osztrák zászlóalj kísérte a bankópréssel és az aranykészlettel. *Perisics* vele beszélgetve, megkérdezte tőle, vitt-e ki *Kossuth* külföldre pénzt? *Duschek* ezt felelte:

— *Kossuth*nak csak annyi pénze lehetett, a mennyit egy ember magánál hordani szokott, de az összes kincs reám volt bízva. *Kossuth*, mikor elváltam tőle, azt mondta, hogy az összes kincseket őrizzem meg és azon hatalomnak adjam át, amely elfog. Engem az osztrákok fogtak el — és így az osztrákoknak adtuk át az ország pénzét.

**A ténta mint orvosság.** Egy orosz orvos — *Leistikownak* hívják — most arra a fölfödözésre jutott, hogy a ténta nemcsak írásra, hanem gyógyszerül is használható. Borogatás alakjában alkalmazta a börgyuladásos eseteknél, nemkülönbön fekélyesedő bőrbajoknál. Az illető doktor gyógyszerével most az egész világon kísérletezni akar. Csak aztán ikerüljön is.

**Profétálások erre az ujesztendőre.** Londonban jelenik meg egy ujság, ez az ujság most az 1901-dik — vagyis erre az — esztendőre jóvendöléseket mond. Azt mondja többek között, hogy ez az ujév a jólét, de egyben a háboru és zavargások éve lesz. Januáriusban egy hatatmas királynő fog meghalni. Februárban egy angol hercegnő jegyet vált és egy népszerű személyiség megőrül. Juniában nagy botrány lesz a kínai társaságban és a kínai kérdés ismét előtérbe ép. Szeptemberben bizonyos okmányok közzététele nagy bosszuságot okoz, októberben pedig kitör a háboru Anglia és Franciaország közt, melynél a köztársaság a röviddebbet huzza. Novemberben a magyar király életét is veszély fenyegeti. Decemberben pedig a spanyol királynő meghal. No, hát ezek csak emberi jóvendölések: azaz lárifarik! Aki a jóvendőbe lát: az a jó Isten! Amit ő akar, az történik nem pedig az, amit egy véges emberi gyarló ész kifundál.

### MI UJSÁG A NAGYVILÁGBAN?

**Franciaországban** most minden egyéb eseményt leoszorit az *Eszterházy-Walzin*-féle ügy. Eszterházy herceg volt ugyanis az, aki, a világra szóló *Dreifuss* pörben a legnagyobb szerepet vitte s később kitérte róla, hogy áruló volt. A pör befejezésével ugyanis Eszterházyt a hadsereg kötelékéből elbocsájtották. Eszterházyt ezt megfelebbezte, s most az államtanács is kimondta az ítéletet: hogy az árulót ki kell dobni a hadseregből. A franciák — igen természetesen — hogy ennek a dolognak végtelenül örülnek.

**Poroszország.** E hó 18-án volt 200 esztendeje, hogy *Hohenzollern* Frigyeszt Poroszország királyává koronázták. Azóta kétszáz esztendő telt el s Poroszországban azóta a kilencedik király ül a trónon. A másodrangu hatalomból a mult században nagy hatalom — e században pedig vezető világhatalom lett s most megelégedetten s büszkén ünnepelte 200 éves jubileumát.

**A kínai bonyodalom** nem akar befejeződni. *Kwangzu* kínai császár ugyan köti az ebet a karóhoz, hogy a hatalmak által eléje szabott békefeltételeket betartja. Csak hogy a tettei nem arra vallanak. Titokban azon dolgozik, hogy a kínai hadsereget egytűvé tömörítse s ezzel a hadsereggel szeretné a Kinában levő idegen hatalmak hadseregeit tönkretenni. Ámde a németek keresztül lálnak a szítáján. A német császár ugyanis legutóbb ismét egy sereget küldött Kinába, hogy szükség esetén — az esetleges újabb bokszerlázas kiütésekor — kéznél legyen.

**Az angol-bur háboru.** Viktória angol királynő halálával mindenki azt reményli, hogy az új angol király véget fog vetni az áldástalan háborúnak, mely az angolok részéről annyi sok áldozatot követelt. Még nem tudni semmi bizonyosat se. Azt azonban bizonyosra veszik, hogy ez a harc most már nem sokáig fog tartani az új angol király alatt.

**Bulgáriában** is nem igen tiszta a levegő. Ferdinánd fejedelem egyrr másra változtatja a minisztereit. Most újabban megint lemondott az egész bulgár-miniszterium. A fejedelem még nem alakította meg az újat s valószínű, ennek megalakítása nagy nehézségekbe is fog ütközni.

**Ausztriában** a képviselő-választások még mindig tartanak. Ugy látszik, hogy az ellenzék megszorodva fog a Reichsráthba bevonulni. Legérdekesebb azonban az eddigi választásokban az, hogy van egy paraszt képviselő is, névszerint *Fijak Péter*. Egyszerű szántóvető irni, olvasni nem tudó földműves, akit pártja azért küldött az eke szarvától a Reichsráthba, hogy a szegény nép érdekeit oltalmazza. *Fijak Péter* ezt meg is fogja cselekedni, azt hisszük.

Szerdán tették közzé a rendeletet, amely a Reichsrath tagjait e hó 31-ikére hívja össze. A király már napok óta fogadja *Körber* osztrák miniszterelnököt. Ezekből a kihallgatásokból még nem szivárgott ki semmi. Ugy látszik azonban, hogy az osztrák miniszterelnök — mielőtt a Reichsrath összeülne — ami minisztereinkkel is fog egy kicsit diszurgatni. Hát majd akkor megfogjuk tudni a mostani nagy titkolózás okát is.

## Házi Tanácsadó.

**Puhafa-padló festése.** Egy nagy fazékba (melyet azután többé egyébre nem lehet használni) tegyünk 8 liter vizet és ha már jó forró lett, öntsünk fél kiló hamuzsirt, negyed kiló szappant, negyed kiló enyvet, fél kiló viaszt, 15 krajeár ára „orleán”-festéket. (melyet lehet kapni minden fűszerboltban), 10 krajeár ára sárga földet. Ha ezeket csendes tűzön folytonos kavarással közben (hogy ki ne fusson) fél óráig jól megfőztük, levehetjük a tűzről; azután öntsünk közé fél liter spirituszt. A fénymáz kihűltével egy nagyobb fajta, cset-forma meszelővel kenjük be az egész szobát, a bekenés előtt azonban jól meg kell luggal surolni, hogy tiszta és azután száraz legyen. Ha a festék egy napig száradt a padlón, kefével és posztóval fényesre lehet dörzsölni.

**A szappanfőzés.** Tegyünk egy üstbe 16 liter esővizet, öntsünk bele két és fél kiló kőszódát. (Nem az ugynevezett szappan-főző olcsó szódát, mert azzal, a ki gyakorlatlan a szappan-főzésben, könnyen elronthatja az egész szappanhoz való anyagot). A szódával együtt a zsiradékot is tegyük bele a hideg vízbe. A szappanhoz való zsiradék lehet akármiféle, a háznál összegyűlt s egyébre hasznavehetetlen zsiranyag u. m. kővérhus részek, avas tepertő. De az így összegyűlt zsirhoz okvetellenül kell faggyut is venni annyit, hogy egy negyed része a szappanhoz való anyagnak tiszta faggyu legyen, mert különben a szappan sem elég szép tiszta, sem elég szilárd nem lesz. A 16 liter szódás vízbe tegyünk fél kiló zsiradékot, ezeket az anyagokat összeegyelítve, tegyük az üstöt (vagy a nagy fazekat) láng-tűzre és csendesen főzzük fel, folytonosan kavargatva, egy percig sem szabad a kavargást félbe hagyni két teljes órán által, mert különben mind kifut a szappan, minthogy a szappanos rész a tetejére száll a főzés közben. Mikor készen van, a lé ki-ki bugygyan a szappan közül; ha ezt látjuk, akkor egy asztalfiókot terítsünk be vastag vászonruhával és a fiók üregébe, a ruhára szedjük ki a forró szappant nagy fakanállal, vigyázva, hogy a barna és alul lévő lügből

ne szedjük a szappan közé. A szappan kiszedésével gyorsan kell eljárni, mert hamar meghül s akkor nem lehet felül szépen elsimitani. Egy éjszakán át hagyjuk a fiókban, azután kiboríthatjuk. Agdaljuk fel azonnal darabokba dróttal, mert ha kiszárad, nem lehet könnyen elbánni vele.

**A rum készítése házilag.** Hiteles szeszmérésből vegyünk egy liter 96 percentes tiszta spirituszt. Ezt a spirituszt öntsük egy böszájú két literes, igen tiszta üvegbe. Vegyünk a patikai szereket áruló boltból a következő, rumhoz való szereket: Öt deka rumeszenciát, 20 gramm vanilaeszenciát, ezeket a szereket öntsük a spiritusz közé. Egy tiszta porcellánbélésű edénybe tegyünk tűzhöz 6 deci vizet, e vízbe tegyünk 2 deka rendes fehér cukrot és a vizet a cukorral gyorsan forraljuk fel. Mialatt a cukros víz forr, egy másik tiszta kis vas-lábasba tegyünk 2 kocka, vízbe mártott fehér cukrot láng-tűzre: azért lángra, hogy a cukor a lehető gyorsan megpiruljon a lábasban. Nagyon ügyeljünk e csekély mennyiségű cukor pirulására, mert az pár perc alatt meg van pirulva: tehát el ne égjen a cukor, csak éppen megpiruljon setétsárgára: akkor hirtelen öntsük e pirított cukorhoz a forró cukros vizet és gyors kavarrással elegyítsük össze. Ha teljesen felolvadt a pirított cukor a vízben, hűtsük le a meleg folyadékot és úgy öntsük a fent leírt szeszhez. Végül egy iv „szűrő”-papírból (kapható minden papírkereskedésben) készítsünk tölesért, úgy, hogy a vége ne legyen lyukas; azt tegyük egy böszájú (befőttes) üvegbe, a szeszt öntsük a szűrő-papírba és hagyjuk azon csendesen átszivárogni. Így készül a jó, olcsó rum. Ha szűrő-papír nincs, szűrni se muszáj, mert magától is megszáll.

## Nyilttér\*

# Vérgyógyítás (Hemopatia).

Új, kipróbált gyógymód. Kimaradhatatlan siker **köszvény-, asthma-, sziv-, vese-, gyomor-, bél- és hólyagbántalmaknál, ideg-, vér- és bőrbajoknál.** Biztos védelem **szélhűdés,** korai vakság és **elmezavar** ellen. Évente száz meg száz teljes gyógyulás még a legsúlyosabb és legrégebb bajoknál. E gyógymód feltalálója és **egyedüli** képviselője

**Dr. Kovács J. egyetemi orvostudor**

rendel naponta intézetében **V. Váci-kő ut 18.** Hízon kívül is kezel: meghívásra vidékre is megy

\* E rovatban közlöttekért nem vállal felelősséget a Szerk

## Közgazdaság.

**Hogyan építsük a házunkat?** A svábról azt tartja a közmondás, hogy csak negyven éves korában jön meg az esze. S ha azon pillanatot nem veszi észre negyven éves korában, melyben megjön: akkor sohasem lesz okos.

Hát a mondó vagyok, hogy én is azt gondoltam, hogy bizony nem lehet valami okos nép a sváb. De minekutána jobban megismertem őket s láttam milyen szép rendezett a sváb falu, milyen szép, nagy házakban laknak a svábok, más a véleményem.

Sok falut bejártam. Láttam kis házakat, hol egy konyha s egy szoba volt csak, az udvaron pedig egy kis istálló állott külön s ismét külön egy disznó ól. Szűk kis helyen három külön épület. Ez oláh falu volt.

Mig a szomszéd falu egész más képet mutatott: hosszú, nagy épület, nagy udvar s nagy csűr, a házak mind egyformán voltak építve. Ez jellemzi a sváb falut. Ez sváb falu volt.

A helyett, hogy mindent külön építenének, egy fedél alá építik a házat meg az istállót is. Kivülről nem is látszik, hogy az istálló ott van. Azt gondolná az ember, hogy egy nagy lakóház. Az első szobából át lehet menni, anélkül, hogy hogy ki kellene jönni a tornácra az istállóba és pedig a lóistállóba s onnan a tehénistállóba. Hát bizony ez nagy kényelem, különösen esős, vagy téli időben, hogy nem kell átmenni az udvaron, a jószágot etetni.

Melegebb az istálló s a ház is, ha így építünk. Sok előnye van (és ezt bátran mondhatjuk) az ilyen építkezésnek, hátránya pedig nincsen. Nem megalázó az, hogy egy fedél alatt lakjon a jószág is, meg az ember is. Hisz Isten adománya a jószág az ember fenntartására. Meg kell azt becsülnünk.

Legjobban meggyőződhetik mindenki arról, hogy milyen célszerű a sváb építkezési modora, ha megnéz egy sváb falut s azután egy oláh falut. Azt szeretném, hogy mindent úgy építenének a népek, mint a svábok. Külsőleg sokkal szebb lenne a falu képe: szebb az egy s udvar s a mi fő: igen kényelmes lenne.

Ezt a szokást megtarthatják a svábok, ha teljesen megmagyarosodnak is. A magyarok pedig átvehetik tőlük ezt az építkezési modort, és nem lesznek azért svábokká.

**Gyümölcsök elrakása ecetben.** Többféle gyümölcsöt szintugy el lehet rakni ecetben, mint az ugorkát s az így eltett gyümölcs, pecsenyék mellé kitünő mellékéket szolgáltat, melyet sokan jobban kedvelnek az ugorkánál. Különösen a szilva és körte alkalmas ezen célra. Az elrakás módja a következő: ha szilvát akarunk ecetbe elrakni, akkor az érett, de még kemény husu gyümölcsöt — a haját ovatosan leszedve, — azonnal a már kiszemelt (leghelyesebb köedénybe) rakjuk. Ezután 1 liter borecetbe fél kiló cukrot, egy kevés szegfűszeget és töretlen fahéjt teszünk, felfőzzük s a szitára öntjük. Arra azonban ügyeljünk, hogy a szilva egészen be legyen borítva, melyet így 24 óráig hagyjunk állani. Ezen idő elteltével a levet újra leöntjük, felfőzzük s mikor kihült, megint a szilvára töltjük. Ezt az eljárást még kétszer-háromszor ismételve, az edényeket s szokásos módon leköttjük s hűvös helyre tesszük el. Ha körtét teszünk el, ezt is érett, de még kemény husu korában szedjük, meghámozzuk, ketté vágjuk s a magháztól megtisztítjuk. Az ecetet úgy készítjük el hozzá, hogy 1 liter borecetben félkiló cukrot oldunk fel, amilhez kevés szegfűszeget, fahéjat téve, felfőzzük s mihelyt a folyadék forrásnak indul, beleteszünk a mondott módon elkészített körtét s addig tartjuk benne, mig az ott lágyulni kezd. Ekkor a gyümölcsöt a léből kiszedjük s miután még a levet vagy tíz percig forraljuk, azon forrón még egyszer ráöntjük a gyümölcsre. Egy nap mulva ezt az eljárást ismételjük, aztán pedig a szokott módon bekötjük az edényt s hűvös helyre elteszszük.

*Bíró előtt.*

Bíró: Rokonságban van ön a vádlottal?  
 Tanu: Azt egész bizonyosan nem mondhatom meg.  
 Bíró: Hogy értsem ezt?  
 Tanu: Mert én talált gyereket vagyok, kérem alássan.

*Makacs hitelező.*

— Még mindig kint a szabó a számlával, nagyságos ur — szolt Ferdinánd inas az urához.  
 — Hát nem mondtad meg neki, hogy egy félóra előtt hirtelen meghaltam?  
 — De igen, megmondtam, de ő azt mondja, hogy egy utolsó pillantást akar vetni még a nagyságos ur hullájára.

*A szociálista férj.*

Bencsikné a barátjának: Elválok az uramtól.

Barátnő: Miért?  
 Bencsikné: Mert szociálista.  
 Barátnő: Hogy értsem?  
 Bencsikné: Ugy, hogy ő a nyolc órai alvás híve.

*Ahol nincs ott, ne keress.*

Beállit a végrehajtó Szent-Ivánfán, Baka Gergőhöz, hogy a Guttman Náthán tartozását rajta behajtsa.

— Nos, Baka bácsi — szolt a végrehajtó a szobába belépve, ahol éppenséggel csak egy szék állott — hát mit lehet itt foglalni?  
 Baka Gergő — a nagy gonosz — azt felelte, hogy:

— Tessék — helyet foglalni.

*Érdeklődés.*

Tanító: Miért jössz ilyen későn, az iskolába, Kapor Feri?

Feri: Kérem szépen, tanító ur, a papa meg a mama verekedtek odahaza, oszt' én megakartam várni, hogy melyik nyer?

*Lefőzte.*

Egy fősvény családnak bekopogtat egy koldus, alamizsnát kérve. A szobalány becsapja a koldus elül az ajtót, mondván:

— Nincs semmi!

Koldus: Így zárják el maga elül is a menyországot.

Szobalány (dühösen): Maga előtt meg a poklot.

*Hát az kutya?*

Első atyafi: Hát osztán, igaz-e Ferkó bá', hogy magát — amikor Budapesten járt — olyan kocsit vitte, amelyikbe nem volt befogva ló?

Második atyafi: De, igaz ám! De hiszen kend is ment már olyan szekéren, amelyekben nem volt ló?

Első atyafi: Dehogyan is mentem.

Második atyafi: Hát az ökrös szekere kutya, mi?

*Fogas kérdés.*

Baka Gergő — a szent ivánfai bakter — egyik éjszaka, a szembejövő Kondor János komával beszédbe elegyed. A sok beszéd veleje, hogy: Nincsen igazság manapság.

— Bizony nincsen, komám.

— Nincs bizony — tódítja meg Baka Gergő — mert meghalt Mátyás kiraj, oda az igazság...

— A' bion!

— De, hát igaz ni! Valami jutott az eszömbé, komám. Mondja mög ke, hogy mikor is vót Mátyás kiraj mezitláb?

A koma nagyokat prüszköl a hamisított selmeci pipából. Gondolkozik: Hm! Hm! Hiszön, ha kiraj vót, akkor nem köllött neki mezitláb járni. Vótak annak aranyos eszmai is, hogy az ördög vigye el.

— No, nem tudja — kérdi Baka Gergő.

— Tudja az ördög, nem én.

— No, lássa, megmondom: hát akkor, amikor — megszületett ő kigyelme.

*Nagy feladat.*

Harminc esztendővel ennekéltte halt meg Budapesten egy különc, bogaras, bolondos öreg ur. Ez az öreg ur 100, írva: egy száz darab körmöci aranyat tett le egyik takarékpénztárba, azzal a kijelentéssel, hogy aki őt „orsó“ végzésű, tiszta magyar szavat talál ki, azé léssen a 100 arany, kamatokkal együtt.

No! Négy „orsó“ végzésű szavat mi is ismerünk. Ezek pedig maga az: orsó, korsó, borsó, és koporsó. Aki az ötödik „orsó“ végzésű magyar szót kifundálja: azé léssen a száz arany, az ő kamatos kamatos-kamataival együtt. (Valami bolondos ember talán kitalálja. Éppen olyan, mint aki föladta.)

*Nem baj.*

A porpáci jómódu gazdaember, Budapesten, jártában-keltében egy bódé előtt áll meg, amelynek táblájára az aranyon írva hogy: „Itt pecsétnyomók vésetnek.“

— Légyön olyan jó, — így szólítja meg a pecsétnyomóba vágó ugynevezett vésetnök urat, hogy ebbe az én pecsétnyomómba vágja bele a Szent Györgyöt, amint lándzsával a sárkány torkába dől.

— Nem fér az erre rá.

— Nöm baj, kérem szeretettel — ha a lábai, meg a sárkány farka ki is lógnak.

*Megmagyarázta.*

Gholdberger: The mi von oz o khöltö?

Ergerberger: Oztot von edj oljan embher, hodj ho mandasz neki legény, oztot mondjo úrá szegény, ho oztot mandasz neki pap, ú oztot: mondjo rá bab.

Gholdberger: Nü? És ebbül megülehet élni?

### MAI KÉPÜNKHÖZ.

Igen, vannak nemcsak ragyogó, fényes szárnyu angyalok — akik az égben dicsőítik a jó Istent bűvös-édes dalakkal, — hanem vannak itt, a földön is angyalok: az irgalmasság angyalai. Kik ezek? Azok, akik lemondva a zajos, nagy világ gyönyörűségeiről, örömeiről, egész életüket a betegek ápolására szentelik. Ebben van az ő gyönyörűségük, ebben van az ő örömük. Ime: mai képünk is mutatja, amint a gyermekkorházban, a súlyos beteg gyermek ágya előtt ott ül éjjeltől reggelig az irgalmas apáca. Lesi, vigyázza a beteg lassu pihégesét. Egy mozdulata se kerüli el a figyelmét. Őrzi — mint egy valódi őrangyal — a kicsi beteget. Aztán, amíg a gyermek egy negyedórára elszundikal — egy könyörgést küld föl a jó Istenhez, hogy gyógyítsa meg reggelre az ő kis beteget.

Igen, gyógyítsa meg! Őt pedig — az őrangyalt — áldja meg, az ő áldó kezeivel.

### SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

**N. R.** (Sopron) Szeretetreméltó soraiért s a küldött címeért fogadja forró köszönetünket. Csak tessék bátran írni: Mi nem félünk senkitől és semmitől. Nyilvánosságra hozzuk mi a rosszat, a gazzságot épp úgy, amiként az igazságot. Jó kívánságait is köszönjük. — **P. J.** (Dobóca). Mi rendszeren küldjük a lapot csütörtökön, azért, hogy szombatra legtávolabb lakó előfizetőink is megkapják. Utközben tévedhet el. Az elmaradt számokat szívesen megküldjük, ha azokat felénk tudatja. A 3 koronát megkaptuk. — **M. J.** (Kékesd) Sorsjegyeit nyilvántartjuk s a huzások után e helyütt értesíteni fogjuk. — **W. K.** (Kékesd). A Herkó Péter naptárt utnak indítottuk. Köszönjük szives buzgózkodását. Sorsjegyeiről annak idején önt is értesítjük. — **A. L.** (Lenti). Kívánsága szerint eszelekszünk. Egyben kérjük, hogy alkalomadtán terjeszse kis lapunkat ismerősei, barátai körében is, hogy napról-napra többen legyünk s így erősebbek is egyuttal. — **H. B.** (Arad). Ne essék kétségbe kedves Bálint bátyánk. Vigasztalja a megváltozhatatlan, amelynek mindnyájuk alá vagyunk vetve. Igaz, hogy fájdalmas a szülői szívnek, mikor elveszti 18 éves koráig keserves küzködéssel fölnevelt gyermekét. A jó Istennek így tetszett — az ő akarataiban kell megnyugodni — mert az ő akarata szent és áldott. Fogadja részvétünket. — **K. M.** (Csapod). Magánlevelet is írunk. — **Z. A.** (Tornalla). Javítóintézet Aszódon és Székesfehérvárott van. Talán még sikerülne otthon a vásott fiút valamiképpen megjobbitani. Mert a javítóintézetben ha megjavul is, sok rosszat eltanul azoktól, akik már úgy értik a tolvajnyelvet, mint jó magunk a magyart. — **D. M.** (Sükkösd). Az elfogadó ellen a váltójogi kereset — tekintet nélkül az óvás felvételére — a váltó lejáratától számított három év alatt évül el. Az ön esetében tehát csak április 24-én. — **Sz. B.** (Csáktornya). Németnyelvű algymnázium van Szász-Régenben, és Szász-Sebesen. Tán csak nem akarja fiát — odavinni? **A. Dénes** (Szegevár). Ilyen messziről nem tudunk határozott tanácsot adni, mert hiszen látni kellene a kis beteg babát. Annyi tény, hogy némelykor a

kis csecsemő, a legjobb ápolás mellett is gyomorhurutot, erős bélfájásokat kap s ezért sir annyit. A sok sirástól támad aztán köldökén kis daganat, melyre azt mondják, hogy a bába nem jól kötötte le a köldökzsinórt. Pedig hát a szegény bábának ebben semmi része sincs. Ilyenkor akad aztán a sok bölcs néni, a komámasszony, a szomszédasszony az egyik ráolvas, a másik megfűstöl, harmadik a száját tejbe mártott zsemlyével betömi, hogy ne sirjon. Ilyenkor fejlődik ki aztán a valódi bélhurut. Tanácsunk: minden halogatás nélkül orvoshoz kell fordulni, főleg, ha az újszülött édes anyjának kevés a teje. Mert ez — az anyatej — a legjobb orvosság. — **S. F.** (O.-Asszonyfa). Nem lehet azon segíteni, Ferenc bátyánk. Azt meg kell fizetni, mert hiszen az — adó — vagyis — add oda az ingedet, meg a szűrődet a magas államnak. Hogy aztán marad-e még egy inged, vagy szűrőd? — arra hogyan is legyen gondja a magas kormányznak? Ezért kell most, a bekövetkező választáskor — megroszlalni a képviselő urakat. Ha csak száz igazi, a nép javát akaró ember jutna be az országháza: majd más világ lenne akkor. Ahhoz a száz igazi képviselőhöz (amilyen egy Ugron Gábor) a rákövetkező választáskor még száz csalakoznék. Így lehetne a mi sorsunkat jobba tenni. Ne hagyjanak tehát port hinteni a szemük közé. Legyenek résen!

### Gabona- és termény-árak.

(január 23-ig)

Termény-neme	50 kgrm. ára		Termény-neme	50 kgrm. ára	
	kor. fill.	kor. fill.		kor. fill.	kor. fill.
Árpa	6 90	7 20	Muhar	7 80	8 60
Buza	8 —	8 60	Bab tarka	6 80	7 40
Rozs	6 40	7 20	Bab fehér	7 60	8 40
Zab	6 80	7 —	Borsó	10 40	11 60
Tengeri	7 —	7 20	Lencse	14 60	15 80
Luczerna m.	38 50	46 90	Köles	15 60	15 80
Vörös lóhere	54 40	55 80	Köles kása	14 80	15 40
Baltaczin	13 60	14 80			

Felelős szerkesztő és laptulajdonos: SCHÖDL GYULA.



**MAT TONYI-FÉLE**  
**GIESSHÜBLER**  
legtisztább égvényes  
**SÁVANYUKUT**

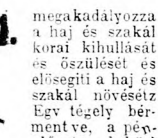
## Hirdetések

felvételnek a kiadóhivatásban.

### Doctor Kriegl József-féle valódi angol Tannochinin - kenőcs



Before.



After.

3 KORONA  
Chief-Office 48, Brixton-Road, London S. W.

Az utalvány czímzendő:

Thierry A. gyógyszerész balsamgyára

Pregradán Rohitsch-Sauerbrunn mellett, 5

Nagybani rendezőknek tetemes eszedmény,

Kapható Török József gyógytárában. Budapest.

## Az Egyesült budapesti fővárosi takarékpénztár rendes közgyűlését

folyó évi február hó 5-én délután 4 órakor,

központi osztályában (V. kerület Dorottya-utca 3. szám saját épületében) tartja, melyre a t. c. részvényesek az alapszabályok 1. 2. 14. és 15. §-ai értelmében tisztelettel meghívottnak

### TÁRGYSOROZAT:

1. Az igazgatóság és a felügyelő-bizottság jelentésének, valamint a múlt évi zárszámadásoknak előterjesztése, a mérleg megállapítása, a nyereség felosztása s az igazgatóság és a felügyelő-bizottság részére a felmentvény megadása iránti határozathozatal.

2. Az intézeti nyugdíjszabályzatnak módosítása.

3. Egy igazgatósági tagnak megválasztása két évre.

4. Öt felügyelő-bizottsági tagnak megválasztása három évre.

Azon t. c. részvényesek kik a közgyűlésen résztvenni és szavazati jogukat személyesen vagy más meghatalmazott részvényes által gyakorolni óhajtják, szíveskedjenek az alapszabályok 18. és 20. §-ai értelmében legkésőbb 1900. évi december hó végeig saját nevükre írt részvényeiket legkésőbb 3 nappal a közgyűlés előtt, tehát legkésőbbben bezárólag folyó évi február hó 1-ig a takarékpénztár központi vagy budai osztályában (V. kerület, Dorottya-utca 4. szám, vagy II. ker. Fő-utca 2. szám alatt) letenni; ugyanott a megvizsgált 1900. évi zárszámadások és a felügyelő-bizottsági jelentés példányai az alapszabályok 147. §-a értelmében folyó hó évi január hó 20-ától kezdve átvehetők.

Budapesten, 1901. évi január hó 19-én.

Az egyesült budapesti fővárosi takarékpénztár igazgatósága.

## „Páratlan a maga nemében“

Az emberiségnek tulnyomó része szenved évek hosszú során át gyomorbetegségeket, amelyből csak azon esetben képes megmenekülni, ha az orvosi vélemények szerint a legkitűnőbb s a világ legjobb gyomorcseppeit a

## „Valódi“ Szent-Gáli Gyomorcseppeket

használja, mely gyors és biztos, nélkülözhetetlen házi- és népies szer. Ezen hírneves háziszert a következő esetekben eddig semmi más szer nem múlja felül és pedig *étvágyhiány, székszorulás, rosszaga lehelet, savanyu felbőfögés, kólika, gyomorgyengeség, gyomorhurut, gyomorfégés, dagadtság, túlságos nyálkaképződés, sárgaság, undor, hányás és főfájás.*

Egy üveg ára használati utasítással

1 korona.

Központi szétküldési raktár:

### STEUER IZIDOR

az „Arany szarvashoz“ címzett gyógyszerárán **Szent-Gál** (Veszprémmegye)

Fő aktár: Török József gyógyszerárán Budapest Király utca 12. és Egge Leó gyógyszerárán Váci-kör 12.

Ára 1 korona.

3 üveg megrendelésénél portómentesen küldetik



*Steuer J.*

A világ legelső és legnagyobb kaszagyára, mely minden kiállításon kitüntetve lett, mely a múlt évi londoni kiállításon is **nagy aranyérmét és díszoklevelet nyert**

## A „Sohr Szent-Antal“ kaszagyár.

melynek egyedüli és kizárólagos szétküldője

# SOHR JÓZSEF Somogy-Szill.



100 koronát fizet annak, aki egy más gyárból egy más „Sohr Szent-Antal“ ezüst acél kaszát tud előmutatni. e e e e e

200 koronát fizet annak, aki ezen kaszák közül 100 drb kasza közül

5 darab rosszat tud előmutatni. e e e e e

Aki teljesen megbítható, jó kaszát akar magának beszerezni, az addig kaszát **senkitől ne vásároljon és ne rendeljen**, míg a fenti hírneves cégtől egy képes árjegyzéket nem kér, melyet az bárkinek ingyen és bérmentve küld. A „Szent-Antal“-kaszagyár minden kaszáért minden tekintetben jótállást vállal és a meg nem felelőt (tapasztalatból tudjuk, hogy 1000 közt sincs egy rossz) díjmentesen egy új kaszáért kicseréli. Öt darab rendelésénél a postaköltséget a kaszagyár fizeti, tíz darabnál a postaköltséget is fizeti és egy kaszát ráadásul ingyen küld. — **Gyűjtőknek kedvezmény!** — Sok ezer hála- és köszönő-levél, épp úgy utánrendelés áll az érdeklődőknek rendelkezésére.



Védjegy

**Mindenki kérjen árjegyzéket egy levelezőlapon!**

## Olcsó cseh-ágytollak.

3/4 kgr. sötetes, új fosztott toll	9 kor. 60 fill. — 12 kor.
5 „ fehér, fosztott dunna toll	30 „ — „ — 36 „
5 „ hófehér, puhahály, fosztatlan	24 „ — „ — 36 „
Fél kgr. s zürke, pehely-toll	3 kor 50 fill.
1/2 „ fehér pehelytoll	4 k. 80 fill. 8 k. 80 „



Megrendelések utánvét mellett eszközöketnek. Nem tetsző tolluk a postadíj megfizetése ellenében visszacsereleltetnek. Megrendelésnél világos és határozott címet kérünk.

**Benedikt Sachsel**  
Lobes II. Post Pilsen-Böhmen.

## Készpénz-kölcsön

birtokokra és házakra,

a valódi becserlek háromnegyed részéig, II. helyre is, 20-30 évi törlesztésre. Birtokos felmondhat bármikor, penzinteztet nem. Lebonyolítás 14 nap alatt. Konvertálás belyeg- és illetékmentes. Semmi előleges költség. Beküldendő csakis telekkönyvi kivonat, valamint kataszteri birtokiv-másolat.

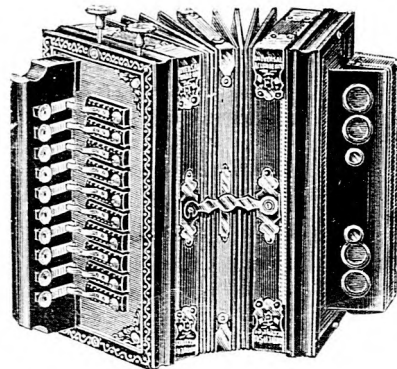
**Ingtalan- és Jelzalog-Forgalmi-Intézet,**  
Budapest, VI., Váci-körút 39.

## STOWASSER J.

es. és kir. hangszergyáros, a  
es. kir. hadsereg és a magy.  
kir. honvédség szállítója.

BUDAPEST, II. Lánchíd-utca 5 sz.

Harmonika-árjegyzék külön kérendő.



Nagy képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Hegedűk vonóval 3 forinttól 15 frtig. Mesterhegedűk vonóval 15 frttől 300 frtig. Gordonkák vonóval 10 frttől 150 frtig. Nagybögők vonóval 20 frttől 100 forintig. Fuvolák 2 frttől 100 forintig. Szárny-kürtök 14 frttől 20 frtig. Czim-almok 35 frttől 300 forintig. Ósi magyar tárogatók szabadalmazva 20 frttől 60 frtig. Elpusztíthatatlan, kitűnő erős hangú harmonikák utólérhetően erős hanggal és tartós-sággal 3, 4, 5, 6, 8, 10 frttől 80 forintig. Templomi és más zenekarok részére

**fuvó és vonó hangszerek**

előnyös fizetési feltételek mellett legjutányosabb árban szállítatnak



Allein echter Balsam  
aus der Schutzengels-Apothek  
des  
A. Thierry in Pregrada  
Jel. Rabljeni - Balsam.

Nekülönhetetlen es utólrhetetlen, biztos hatásu.

**Világczikk, kivitel minden országba.**

Chief-Office 48.

Briston-Road,

London S. W.

Legmegbizhatóbb, legjobb és az egész világban dicsért és keresett háziszerv

**Thierry A. gyógyszerész balzsama.**

Utólérhetően hatásu minden mell-, tüdő-, máj-, gyomor- és egyéb belső betegségek ellen. Külsőleg a legeredményesebb

**gyógyszer.**

Valódi csak a minden kultúrországban védett zöld **apácza-védjeggyel** és a dugóelzáró lemezen beprésselt: **Egyedülvalódi** jelzővel. Bebizonyítható évi termelés 6 millió üveg. Ára bérmentes postai küldéssel 12 kis üvegek vagy 6 duplaüvegnek **4 korona**. Egy próbaüveg használati utastással és a világ minden országában levő raktárak jegyzékével **1 korona 20 fillér**. Szetküldés csakis az összeg előzetes beküldése mellett.

**Thierry A. Centifolia kenőcse**

(csodakennőcsek nevezve) utólérhetően szívóerejű és gyógyhatású! Operációk nagyrészt fölöslegessé válnak. E kenőccsel egy 14 éves gyógyíthatatlannak tartott csontszű, ujabban pedig egy 22 éves, súlyos rákos betegség gyógyított ki tökéletesen! Mindennemű sebeknél és gyulladásoknál antiseptikus, gyors hatású, enyhülést, csillapulást és tökéletes gyógyulást nyújt. Hatása gyorsan puhító és szétoszló és megszabadít biztosan bármintől, a testbe hatolt idegen anyagtól. Egy tégely bérmentve **1 korona 80 fillér** csakis az összeg előzetes beküldése mellett. Nagyobb rendelésnél árengedmény. Bebizonyítható évi termelés 100,000 tégely.

Mindkét szerről egész hjalom köszönő és elismerő irat fekszik b-rkinek betekintésre a világ minden országából. Óvakodjék, mindenki az utánzatoktól és vigyázzon, hogy minden tégelyen be van-e íve: **Thierry A. gyógyszerész az orangyalhoz**. A hol nincs helyben raktár ne engedje magát senki hamisítvány vételére ösztökélni, hanem **rendeljen közvetlen** és czimezz

**THIERRY A. gyógyszerész-gyára Pregradában, Rohitsch-Sauerbrunn mellett.**

(Az osztrák cs. és kir. államtisztviselő-szövetség szállítója.)

(Contractor of the War-Office and the Admiralty, London.)

Kapható **Török József gyógyszerésznél Budapest, Király-u. 12.**